

NIEKARNOŚĆ (27) *sb f*

W pisowni łącznej (26), w rozłącznej (1).

Wszystkie samogłoski jasne.

sg N niekarność (11). ♦ G niekarności (5). ♦ A niekarność (4). ♦ I niekarnością (5). ♦ L niekarności (1). ♦ pl N niekarności (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII w. s.v. karność.

1. Niekaranie, niestanowienie i niestosowanie sankcji karnych, bezkarność, pobłażanie; impunitas *Mącz, Modrz, JanStat, Cn (20)* : Przeto iáko inne złoćci zá niekárnoćią mnożą fye/ ták też y cudzołóftwo. *GroicPorz* kk4; *BielKron* 204; *Mącz* 331d; O nędzny ftanie Rzeczypołpóltey náfzey/ w ktorey y ci co vczynili krzywdę/ y ci co iá odnieśli/ [...] też iednąką niekárność odnořą *ModrzBaz* 85, 75v, 77, 77v, 141; *GórnRozm* H4; IZ niekárność wielką dáła ludzióm z przyrodzenia do złégo fłkonnoř *SarnStat* 570, 761; *PowodPr* 70; *SkarKaz* 315b; *SkarKazSej* 703a *marg*.

niekarność czego [= za co] (4): SarnStat 953; R.P. nářzá/ może byđż názwána *Ciuitas fanguinum*, Miáltem rořłania krwie: ktore tám Bog przeklina/ dla tego/ iż iáko z gárncá zářtárzáła przywára/ tak niekárność przelewánia krwie/ oney fie puřćić niechce. *PowodPr* 67; *SkarKaz* 315b *marg*; O řzóftey chorobie Rzeczypołpóltey/ ktora iest dla grzechow iáwnych/ y niekárnořci ich. *SkarKazSej* 702.

W połączeniu szeregowym (1): O ořtáteczná nędzo/ w tych domiech/ w tych Mieřćiech kráinách/ mieřżkáć w ták wielkiey rořpuřtnořci/ okrućieńftwie/ á niekárnořci. *ModrzBaz* 31v.

W charakterystycznych połączeniach: długa niekarność, wielka, zbytnia; niekarność mężobojstwa, przelewania krwie, występów; dla [= z powodu] niekarności szkodzić; niekarność odnosić; (za [= z powodu]) niekarnością broić się, mnożyć się.

Szereg: »niesądzenie, niekarność« (1): bo zá nieřłádzieniem/ zá niekárnořcią/ ktora niekárność nápomyka nie iáko ku złemu/ zá dwie lećie řilá fię złego ná broi *GórnRozm* H4.

2. Brak dyscypliny, nieposłuszeństwo, niepodporządkowanie się nakazom i prawom; licentia *Cn (7)* : vnich [u chrześcijan według Mahometá] [...] pořłufzeńftwo żadne ná którym wřzytká řpráwá rycerřka zależy/ řtháđże niekárnořć/ zá tym morderřtvo/ zábijánie/ gwałty/ złodzieyřtwá/ y wiele rzeczy złych máią. *BielKron* 255; *PudłFr* 46.

niekarność czyja [G sb i pron] (3): wtym tylko nieřzczéřliwy był/ iřz czuynořć około owiec řwych wielką maiąc/ máło im pomogáł: bo ná złą á zepřówáną rolą tráfił. (*marg*) Niekárnořć owiec iego. (-) *SkarŻyw* 353, 252, 355.

W połączeniu szeregowym (1): iż Kroleřtvo nářze/ nową religią/ řwáwołá/ y niekárnořcią/ y zaiemną nieđuřnořcią rozerwáne/ podobno zechce P. Bog podác Pogáńřkim nieprzyriáćielom. *PowodPr* 76.

Szereg: »niestatek a niekarność« (1): Iednego mnichá prze nieřtátek á niekárnořć iego/ wygnáł z gniewem Benedict S. *SkarŻyw* 252.

»niewdzięczność albo niekarność« (1): kto cię z Polřki wygánia? [o řw. Wojciechu] yzali niewdzięcznořć iáka ábo niekárnořć owiec twoich? *SkarŻyw* 355.

»swowolności i niekarności« (1): O piękna wolności: w ktorey wżytki swowolności y niekárności pánuią/ w ktorey mocniejszy fłábfze vćífkáią *SkarKazSej* 659a. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

Synonimy: **1.** niekaźń; **2.** nieposłuszeństwo, niestatek, swawola, swowolność.

Cf **KARNOŚĆ**, [**NIEKARA**], **1. NIEKARANIE**

ASt